



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ-4101-22-06/2011
P/11/073

Szczecin, dnia stycznia 2012 r.

**Pani
Jadwiga Ferensztajn
Burmistrz Maszewa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie skontrolowała w Urzędzie Miejskim w Maszewie (dalej zwanym „Urzędem”) organizację i finansowanie kształcenia oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli w Gminie Maszewo w latach 2009-2011 (do dnia zakończenia kontroli)

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole podpisanym w dniu 23 grudnia 2011 r., na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Pani Burmistrz niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skontrolowaną działalność Urzędu, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Formułując pozytywną ocenę NIK uwzględniła:

- wyodrębnienie w budżecie Gminy i ujęcie w planie finansowym szkół i placówek oświatowych środków na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli,
- planowanie na ten cel środków w wysokości przekraczającej 1% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli prowadzonych szkół i placówek, zgodnie art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela²,
- wyegzekwowanie od dyrektorów szkół i placówek wniosków dotyczących doskonalenia zawodowego nauczycieli na lata 2010 i 2011,
- pobieranie od dyrektorów szkół i placówek rocznych sprawozdań z wykorzystania przyznanych środków,
- ustalenie, po konsultacjach z dyrektorami jednostek oświatowych i przedstawicielami związku zawodowego nauczycieli maksymalnych stawek dofinansowania za kształcenie pobieranych przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli oraz specjalności i form kształcenia, na które było przyznawane dofinansowanie.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.

W budżetach Gminy na lata 2009-2011 zaplanowano środki na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli wynoszące odpowiednio 36.900 zł, 40.700 zł i 39.300 zł, przeznaczając na ten cel kwoty w wysokości od 1,03 do 1,11% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia nauczycieli prowadzonych szkół i placówek, zgodnie z art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela. Natomiast negatywnie należy ocenić obniżenie ww. kwot do poziomu 0,7% w trakcie trwania lat budżetowych 2009 i 2010.

Wszystkie wydatki związane z doskonaleniem zawodowym nauczycieli szkół i placówek oświatowych Gminy klasyfikowano w rozdziale 80146 *Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli*. W rozdziale tym klasyfikowano również wydatki dotyczące doskonalenia nauczycieli świetlic szkolnych, które powinny być ujmowane w rozdziale 85446. W rezultacie wydatki na doskonalenie zawodowe nauczycieli były niewłaściwie prezentowane w planach i sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych. Przepis art. 39 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ zobowiązuje do klasyfikowania wydatków według działów i rozdziałów określających rodzaj działalności.

NIK negatywnie ocenia sposób gospodarowania środkami przeznaczonymi w latach 2009 - 2011 na kształcenie i doskonalenie nauczycieli. Nie zostały opracowane roczne plany dofinansowania form kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, wymagane przepisami § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (MENiS) z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków⁴, zwanego dalej rozporządzeniem MENiS z dnia 29 marca 2002 r. Urząd nie wyegzekwował od dyrektorów szkół i placówek oświatowych Gminy wniosków dotyczących dofinansowania form kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2009 r. a w latach 2010 -2011 przyjmował wnioski, które nie zawierały istotnych informacji o planowanych wydatkach.

Przy podziale środków zasięgano opinii związków zawodowych zrzeszających nauczycieli, do czego zobowiązują przepisy art. 70a ust. 2a Karty Nauczyciela.

W latach 2009 i 2011 stawki maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie pobierane przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli a także specjalności i formy kształcenia, na które dofinansowanie było przyznawane konsultowano z dyrektorami gminnych szkół i placówek - do czego zobowiązywał § 7 rozporządzenia MENiS z dnia 29 marca 2002 r. Natomiast w 2010 r. ustalenie przez Gminę maksymalnej stawki dofinansowania nastąpiło bez porozumienia z dyrektorami szkół i placówek.

W roku 2009, niezgodnie z zasadami określonymi w zarządzeniu Nr 575/09 Burmistrza Maszewa z dnia 06.03.2009 r. w sprawie sposobu podziału środków w 2009 r. przeznaczonych na doskonalenie zawodowe nauczycieli szkół i przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina, dyrektor Gimnazjum w Maszewie

³ Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zm. (do 31.12.2009 r. art. 16 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych - Dz. U. Nr 249, poz. 2104, ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 46, poz. 430

przyznał nauczycielowi dofinansowanie do studiów podyplomowych w wysokości 3.400 zł a dyrektor Szkoły Podstawowej w Dębicach przyznał takie dofinansowanie w wysokości 2.000 zł. Maksymalna stawka dofinansowania wynosiła 1.500 zł. W ramach nadzoru Urząd nie podjął działań zmierzających do zwrotu nadpłaty nieprawidłowo udzielonego dofinansowania.

W latach 2009 - 2011 roczne informacje o stanie realizacji zadań oświatowych, sporządzane na podstawie art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁵, nie zawierały analizy potrzeb w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Nie przedstawiono w nich żadnych działań prowadzonych przez Gminę w tym zakresie.

Urząd gromadził dane dotyczące ukończonych przez nauczycieli form kształcenia i doskonalenia zawodowego, lecz informacje te były niekompletne z powodu niedostarczania przez nauczycieli zaświadczeń o ukończonych formach doskonalących i nieegzekwowania tego obowiązku przez dyrektorów szkół i placówek oraz pracowników Referatu Edukacji Urzędu.

W okresie objętym kontrolą 7 z 10 sprawozdań składanych do Urzędu przez dyrektorów szkół i placówek było sporządzonych nierzetelnie i nie zawierało wszystkich informacji o liczbie i tematyce szkoleń indywidualnych i grupowych nauczycieli, liczbie uczestników tych szkoleń oraz kwotach dofinansowania.

Urząd nie wywiązywał się z obowiązku sprawdzania poprawności i zgodności ze stanem faktycznym danych gromadzonych w gminnej bazie danych Systemu Informacji Oświatowej (SIO), do czego zobowiązane są wszystkie podmioty prowadzące bazy danych zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej⁶. Kontrola wykazała, że bazy danych SIO wg stanu na dzień 30 września 2010 r. oraz na 30 września 2011 r., przekazane przez Gimnazjum w Maszewie, Szkołę Podstawową w Rożnowie oraz Przedszkole Miejskie w Maszewie, nie zawierały żadnych danych o nauczycielach, którzy ukończyli formy kształcenia i doskonalenia zawodowego (odpowiednio) w roku szkolnym 2009/2010 lub 2010/2011. Natomiast bazy SIO przekazane przez Szkoły Podstawowe w Dębicach i Maszewie zawierały informacje niepełne. Tym samym nierzetelnie sporządzone informacje w bazach danych SIO gminnych jednostek oświatowych, bez sprawdzenia i po zagregowaniu przez pracowników Urzędu, znalazły się w gminnej bazie SIO. Zgodnie z art. 7 ust. 6 pkt 2 ww. ustawy za wykonanie obowiązków w powyższym zakresie odpowiada kierownik Referatu Edukacji Urzędu oraz informatyk, któremu powierzono te obowiązki.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Opracowywanie rocznych planów dofinansowania kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli.
2. Egzekwowanie od dyrektorów szkół i placówek składania do Urzędu wniosków dotyczących doskonalenia zawodowego nauczycieli i podawania w nich wymaganych informacji o planowanych wydatkach.

⁵ Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 49, poz. 463, ze zm.

3. Ujmowanie w budżecie oraz ewidencji finansowo-księgowej wydatków na doskonalenie zawodowe nauczycieli w rozdziałach odpowiadających rodzajowi poniesionych wydatków.
4. Egzekwowanie od dyrektorów szkół i placówek sprawozdań zawierających rzetelne i dokładne informacje o doskonaleniu zawodowym nauczycieli.
5. Prowadzenie gminnej bazy danych SIO z uwzględnieniem rzetelnych informacji o doskonaleniu zawodowym nauczycieli spływających z jednostek oświatowych poprzez weryfikowanie kompletności, poprawności i zgodności tych danych ze stanem faktycznym.
6. Podjęcie działań w celu zwrotu nadpłaty nieprawidłowo udzielonego dofinansowania do studiów podyplomowych.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Burmistrz o przesłanie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Burmistrz prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.